

РЕШЕНИЕ

№ 1421

гр. София, 12.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-4, в публично заседание на седемнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Никола Чомпалов

при участието на секретаря Анелия Й. Груева
като разгледа докладваното от Никола Чомпалов Търговско дело № 20221100901077 по описа за 2022 година

СГС е сезиран с искова молба от „Л.Ф.“ ООД, с която са предявени срещу „И.К.“ ЕООД, И. И. П., Р. И. Г. и Р. П. П. искове с правно основание чл.422 ГПК, вр. с чл.99 ЗЗД и чл.240 ал.1 и ал.2 ЗЗД. Твърди се от ищеца, че на 09.05.2019 г. „Л.К.“ ООД е сключил с ответното дружество договор за заем в размер на 51 129,19 ЕВРО, а заемополучателят е поел задължението да върне сумата и да плати възнаградителна лихва. Сочи се, че И.Г. П. и Р. П. П. имат качеството на солидарни длъжници по договора за заем. Поддържа се, че на 10.03.2020 г. е сключен договор за цесия, по който „Л.К.“ ООД е прехвърлил на ищеца вземанията по процесния договор и анексите към него. Навежда се довод, че на 15.03.2020 г. и на 21.04.2020 г. са сключени споразумения, с които ответниците са признали задълженията по договора за заем. Тъй като на 21.08.2020 г. е настъпил крайният срок на договора, но задълженията по него не са били изпълнение, ищецът се е снабдил със заповед по чл.417 ГПК за дължимите по договора за заем суми, срещу която са подадени от длъжниците /ответници/ възражения по чл.414 ГПК. Иска се от ищеца да се установи, че в негова полза съществуват срещу „И.К.“ ЕООД и солидарно отговорния длъжник Р. П. П. вземания в размер на 109 154,30 лв. – главница, в размер на 13 210,41 лв. – договорна лихва за периода 22.02.2020 г. – 21.08.2020 г., както и в размер на 2 850,37 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 22.08.2020 г. – 23.11.2020 г., както и вземания срещу, И. И. П. и Р. И. Г., които са наследници на солидарния длъжник И. И. П., в размер на 36 384,76 лв. – главница, в размер на 4 403,47 лв. – договорна лихва за посочения по-горе период, както и 950,13 лв. – обезщетение за забава.

Ответниците, до които са изпратени съд.книжа на посочените от тях във възраженията по чл.414 ГПК адреси, не са подали писмени отговори и не вземат становище по исковете.

Връчването на исковата молба и на приложенията към нея следва да се смята за редовно, защото ответниците са получили изпратените от съдебния изпълнител покани за доброволно изпълнение, в които се съдържа предупреждение за последиците по чл.41 ал.2 ГПК.

Представен е договор за заем N 14051/09.05.2019 г., от който се установява, че между „Л.К.“ ООД и ответника „И.К.“ ЕООД е възникнало облигационно заемно правоотношение, по което „Л.К.“ ООД е поел задължението да предостави сумата от 100 000 лв., а ответникът „И.К.“ ЕООД в качеството на заемополучател е поел задължението да върне сумата до 09.08.2019 г., както и да плати възнаградителна лихва от 1,50 % на месец. Солидарни длъжници по договора за заем са И.Г. П. и Р. П. П..

Представено е платежно нареждане за кредитен превод от 13.05.2019 г., в което се сочи, че „Л.К.“ ООД е превел по сметка на ответника „И.К.“ ЕООД сумата от 100 000 лв.

Към договора са сключени анекси на 08.08.2019 г., 09.11.2019 г. и 21.01.2021 г. и от 15.03.2020 г., с които е продължен срокът за погасяване на дълга. С анекса от 21.01.2021 г. страните са се съгласили, че задължението за главница възлиза на 111 806,50 лв

Представен е договор за цесия от 10.03.2020 г., от който се установява, че „Л.К.“ ООД е прехвърлил на ищеца вземанията срещу „И.К.“ ЕООД и солидарните длъжници, произтичащи от договор за заем N 14051/09.05.2019 г.

Представено е споразумение от 21.04.2020 г., с което ищеца от една страна и „И.К.“ ЕООД и солидарните длъжници от друга страна са се съгласили, че неизпълненото задължение за главница възлиза на 109 154,30 лв., за договорна лихва в размер на 12 256,50 лв. за периода 10.05.2019 г. – 09.11.2019 г., които суми следва да се платят до 21.08.2020 г.

Към настоящето дело е приложено в копие на ч.гр.д. N 59873/20 г. на СРС, 61 с-в.

Представено е удостоверение за наследници от 01.04.2021 г. на СО, район „Витоша“, в което се сочи, че на 23.03.2021 г. И.Г. П. е починал и е оставил за наследници Р. П. П. - съпруга, И. И. П. - син и Р. И. Г. - дъщеря.

Представен е договор за делба на получени в наследство дружесвения дялове от 16.04.2021 г., с който Р. П. П., И. И. П. и Р. И. Г. в качеството на наследници на И.Г. П. са извършили разделяне на притежаваните от наследодателя дружествени дялове от капитала на „И.К.“ ЕООД, в резултат на което И. И. П. става едноличен собственик на капитала.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предмет на спора пред първоинстанционния съд са искове с правно основание чл.422 ГПК, вр. с чл.99 ЗЗД, чл.240 ал.1 и ал.2 ЗЗД, чл.86 ЗЗД.

Предявените по реда на чл.422 ал.1 ГПК установителни искове са процесуално

допустими. От изисканото копие на гр.д. N 59873/20 г. на СРС, 61 с-в, се установява, че в полза на ищеца е била издадена заповед по чл.417 ГПК срещу „И.К.“ ЕООД, И.Г. П. и Р. П. П.. След издаване на заповедта по чл.417 ГПК е настъпила смъртта на И.Г. П., с което производството е било спряно по силата на закона на основание чл.229 ал.1, т.2 ГПК, поради което до момента на конституиране на наследниците в заповедното производство срокът по чл.414 ал.2 ГПК за подаване на възражение не е текъл. В този случай подадените от наследниците възражения по чл.414 ал.1 ГПК са в срока по ал.2. Възражението на ответното дружество от 29.04.2021 г. следва да се приеме, че е подадено в срок, защото на 23.03.2021 г. е починал управителят И.Г. П. и до вписването на И. И. П. за нов управител на 22.04.2021 г. следва да се приложи по аналогия правилото на чл.229 ал.1, т.3 ГПК. До 22.04.2021 г., когато е вписан новият управител, ответното дружество не е могло от обективна страна да упражни правото си на защита чрез възражение по чл.414 ал.1 ГПК срещу заповедта.

Възраженията по чл.414 ал.1 ГПК са подадени в срок, от което следва изводът, че за ищеца, който е кредитор по заповедта, е налице правен интерес да води установителните иски по чл.422 ал.1 ГПК.

Установи се от представения по делото договор за заем N 14051/09.05.2019 г., че между „Л.К.“ ООД и ответника „И.К.“ ЕООД е възникнало облигационно правоотношение, по което „Л.К.“ ООД е поел задължението да предостави сумата от 100 000 лв., а ответникът „И.К.“ ЕООД в качеството на заемополучател е поел задължението да върне сумата до 09.08.2019 г., както и да плати възнаградителна лихва от 1,50 % на месец. И.Г. П. и Р. П. П. са страни по процесния договор в качеството на солидарни длъжници. В този случай, доколкото друго не е уговорено, следва да се приеме, че И.Г. П. и Р. П. П. на основание чл.101 ЗЗД са встъпили в дълга на заемополучателя търговско дружество.

По делото е представено платежно нареждане за кредитен превод от 13.05.2019 г., в което се сочи, че „Л.К.“ ООД е превел по сметка на ответника „И.К.“ ЕООД сумата от 100 000 лв. Доколкото не е направено оспорване, съдът намира, че е налице валидно безкасово плащане по чл.305 ТЗ и сумата е постъпила реално по сметка на „И.К.“ ЕООД. Реалното предаване от „Л.К.“ ООД на сумата от 100 000 лв., преведена по банковата сметка на „И.К.“ ЕООД, има качеството на конститутивен факт, който води до възникване на облигационно заемно правоотношение.

След възникване на облигационното заемно правоотношение са били сключени анекси за продължаване срока на договора, както и за установяване размера на неизпълнените задължения. Доколкото на 21.04.2020 г. е сключено последното споразумение към процесния договор съдът намира, че не следва да прецени действието на анексите, защото за отношенията между страните следва да се прилага последното споразумение.

По силата на договор за цесия от 10.03.2020 г. заемодателят кредитор „Л.К.“ ООД е прехвърлил на ищеца вземанията срещу „И.К.“ ЕООД и солидарните длъжници,

произтичащи от процесния договор за заем N 14051/09.05.2019 г. Прехвърлянето на вземането е било съобщено на длъжниците на 12.03.2020 г., от което следва, че цесията от този момент е породила действие за тях.

На 21.04.2020 г. е сключено между ищеца цесионер и длъжниците споразумение, с което е установено, че задължението за главница възлиза на 109 154,30 лв., както и че срокът за изпълнение се продължава до 21.08.2020 г. Според съда сключеното на 21.08.2020 г. споразумение е частично нищожно – по отношение на физическите лица И.Г. П. и Р. П. П., които са солидарно отговорни длъжници. Това е така, защото с това споразумение е извършено преоформяне /“капитализация“/ на задълженията по договора, при което към размера на главницата за отпуснатия заем от 100 000 лв. са прибавени натрупаните лихви. Така при отпусната в заем сума от 100 000 лв. и прибавяне към нея на натрупаните лихви се стига до нарастване на главницата до размера от 109 154,30 лв., върху която се начислява и договорна възнаградителна лихва, респ. законна лихва за забава.

Уговорката в споразумението към договора за заем, която предвижда към размера на главницата от 100 000 лв. /на колкото възлиза отпуснатият заем/ да се прибавят натрупаните задължения за лихви, върху които да се начислява възнаградителна лихва, представлява „анатоцизъм“ по смисъла на чл. 10 ал. 3 ЗЗД, който на основание чл.294 ал.2 ТЗ е допустим само в отношенията между търговци /**решение № 66/29.07.2019 г. по т.д. № 1504/2018 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 30 от 20.05.2020 г. по т.д. № 739/2019 г., Т. К., I Т. О. на ВКС**/. В този случай съдът намира, че само по отношение на длъжника „И.К.“ ЕООД, който има качеството на търговец, споразумението е породило правно действие по увеличение на размера на главницата, а по отношение на встъпилите в дълга длъжници И.Г. П. и Р. П. П., които не са търговци, споразумението е нищожно в частта, с която е установен дълг в размер, надвишаващ размера на отпуснатата в заем сума.

Процесното споразумение има качеството на договор за извънсъдебна спогодба по чл.365 ЗЗД, но поражда действие досежно размера на задължението за главница само по отношение на длъжника „И.К.“ ЕООД, но не и за встъпилите в дълга длъжници И.Г. П. и Р. П. П., които нямат качеството на търговец. Задължението на тези две физически лица за главница продължава да е в размер на 100 000 лв., защото тълкуването на основание чл.20 ЗЗД на споразумението налага извода, че сумата от 109 154,30 лв. се получава след прибавяне на натрупани лихви към задължението за главница от 100 000 лв., на колкото възлиза отпуснатата в заем сума, но това прибавяне на лихвите е в разрез с нормата на чл.10 ал.3 ЗЗД.

Крайният срок на договора по силата на споразумението от 21.04.2020 г. е продължен до 21.08.2020 г., но няма данни задълженията да са погасени. При това положение съдът намира, че исковете са доказани по основание.

С оглед на констатираната нищожност поради противоречието с нормата на чл.10 ал.3 ЗЗД съдът намира, че вземането на ищеца цесионер срещу ответника „И.К.“ ЕООД за главница възлиза на 109 154,30 лв., а вземането за главница срещу солидарните длъжници по чл.101 ЗЗД И.Г. П. и Р. П. П. възлиза на 100 000 лв. Тези физически лица на основание чл.101 ЗЗД са солидарно отговорни с ответното дружество за задължението главница, но до

размера от 100 000 лв.

Длъжниците И.Г. П. и Р. П. П. на основание чл.101 ЗЗД са солидарно отговорни с ответното дружество и за задължението за договорна лихва, но дължимата от дружеството договорната лихва в размер на 13 210,41 лв. е формираната върху главница от 109 154,30 лв., а този размер на главница се установи, че е формиран в резултат на прибавянето на лихви към получената в заем сума от 100 000 лв. Размерът на задължението за възнаградителна лихва на длъжниците физически лица следва да се формира съобразно задължение за главница в размер на 100 000 лв., за да не се допусне анотоцизъм, който се прилага само в отношенията между търговци.

На основание чл.162 ГПК съдът определя, че за периода 22.02.2020 г. - 21.08.2020 върху главница от 100 000 лв. се дължи договорна лихва от 12 106,41 лв., а за периода 22.08.2020 г. – 23.11.2020 г. се дължи обезщетение за забава в размер на 2611,11 лв. Исковете срещу Р. П. П., която на основание чл.101 ЗЗД е солидарно отговорна с ответното дружество, са основателни до посочените по-горе размери.

След издаване на заповедта по чл.417 ГПК длъжникът И.Г. П. е починал на 23.03.2021 г. и е оставил за наследници Р. П. П. -съпруга, И. И. П. – син и Р. И. Г. – дъщеря, което се установява от удостоверение за наследници от 01.04.2021 г. на СО, район „Витоша“.

Според съда ответниците И. И. П. и Р. И. Г. в качеството на наследници на починалия длъжник са легитимирани да отговарят за задълженията на своя наследодател, защото са приели наследството с конклюдентни действия. Фактът на приемане на наследството се установява по несъмнен и категоричен начин от договор за делба на получени в наследство дружествени дялове от 16.04.2021 г., с който Р. П. П., И. И. П. и Р. И. Г. в качеството на наследници на И.Г. П. са извършили разделяне на притежаваните от наследодателя си дружествени дялове от капитала на „И.К.“ ЕООД. На основание чл.60 ал.1, вр. чл.9 ал.1 и чл.5 ал.1 ЗН И. И. П. и Р. И. Г. са солидарно отговорни с ответното дружество и с Р. П. П. до размера от 33 333,33 лв. – главница, до размера от 4035,47 лв. – договорна лихва, както и до размера от 870,37 лв. – обезщетение за забава. До пълния предявен размер исковете срещу ответниците Р. П. П., И. И. П. и Р. И. Г. са неоснователни.

С оглед на изложеното съдът намира, че исковете срещу „И.К.“ ЕООД следва да се уважат изцяло; исковете срещу ответницата Р. П. П. да се уважат до сумата от 100 000 лв. – главница, до 12 106,41 лв. – договорна лихва и до 2611,11 лв. – законна лихва. Исковете срещу ответниците И. И. П. и Р. И. Г. за главница следва да се уважат до размера от 33 333,33 лв., за договорна лихва да се уважат до размера от 4035,47 лв., за законна лихва до 870,37 лв., а до пълния предявен размер исковете следва да се отхвърлят.

Мотивиран съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422 ал.1 ГПК, че в полза на „Л.Ф.“ ООД,

ЕИК ****, гр.Пловдив, ул.“****, съществуват срещу „И.К.“ ЕООД, ЕИК ****, гр.София, ж.к.“Бъкстон“, ул.****, вземане по чл.99 ал.1, вр. с чл.240 ал.1 ЗЗД размер на **109 154,30 лв.** – главница по договор за заем N 14051/09.05.2019 г., ведно със законната лихва от 30.11.2020 г. до окончателното плащане; вземане по чл.240 ал.2 ЗЗД размер на **13 210,41 лв.** – договорна лихва за периода 22.02.2020 г. – 21.08.2020 г., вземане по чл.86 ЗЗД в размер на **2 850,37 лв.** – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 22.08.2020 г. – 23.11.2020 г.; вземания срещу Р. П. П. ЕГН *****, с.Припек, ул.“****, която на основание чл.101 ЗЗД е солидарно отговорна с „И.К.“ ЕООД, ЕИК ****, до размера от 100 000 лв. – за вземането по чл.240 ал.1 ЗЗД за главница, ведно със законната лихва от 30.11.2020 г. до окончателното плащане; до размера от 12 106,41 лв. – за вземането по чл.240 ал.2 ЗЗД за договорна лихва и до размера от 2611,11 лв. – за вземането по чл.86 ЗЗД за обезщетение за забава; вземания срещу И. И. П. ЕГН *****, гр.София, бул.“**** и Р. И. Г. ЕГН *****, гр.София, ул.“****“ N 1, всеки от които е солидарно отговорен с „И.К.“ ЕООД, ЕИК **** и с Р. П. П. ЕГН *****, до размера от 33 333,33 лв. – за вземането по чл.240 ал.1 ЗЗД за главница, ведно със законната лихва от 30.11.2020 г. до окончателното плащане, до размера от 4035,47 лв. – за вземането по чл.240 ал.2 ЗЗД за договорна лихва и до размера от 870,37 лв. – за вземането по чл.86 ЗЗД за обезщетение за забава, за които вземания са издадени заповеди по чл.417 ГПК от СРС, 61 с-в, по гр.д. N 59873/20 г., като **отхвърля** предявените срещу Р. П. П. искове до пълните предявени размери от 109 154,30 лв. – главница, от 13 210,41 лв. – договорна лихва и от **2 850,37 лв.** – законна лихва, а предявените срещу И. И. П. и Р. И. Г. до пълните предявени размери от 36 384,76 лв. – главница, до 4 403,47 лв. – договорна лихва и до 950,13 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва.

ОСЪЖДА „И.К.“ ЕООД, ЕИК ****, гр.София, ж.к.“Бъкстон“, ул.****, Р. П. П. ЕГН *****, с.Припек, ул.“****, И. И. П. ЕГН *****, гр.София, бул.“**** и Р. И. Г. ЕГН *****, гр.София, ул.“****“ N 1, да заплатят на „Л.Ф.“ ООД, ЕИК ****, гр.Пловдив, ул.“****, съдебни разноси от 2504,31 лв. - по исковото производство и от 4912,54 лв. – по заповедното производство.

Решението може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски градски съд: _____